

KAUNO MIESTO IKIMOKYKLINIŲ ĮSTAIGŲ PASIRENGIMAS ĮTRAUKIAJAM UGDYMIUI: FIZINĖS APLINKOS PRITAIKYMO ASPEKTAS

Vaida Valalytė, VŠĮ *Kauno kolegija*

V. Pavardė: Vaida Valalytė
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: vaida.valalyte@go.kauko.lt
Institucija: VŠĮ Kauno kolegija
Adresas: Pramonės pr. 20, LT-50468, Kaunas
Telefono nr.: +370 645 67080
Tyrimų kryptis (-ys): Socialiniai mokslai, Edukologija

Tyrimo tikslas. Nustatyti Kauno miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigų pasirengimą priimti ir ugdyti vaikus, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių ar negalią įtraukiuoju būdu.

Reikšminiai žodžiai: fizinės aplinkos pritaikymas, ikimokyklinio ugdymo įstaiga, įtraukusis ugdymas, negalia, specialieji ugdymosi poreikiai.

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių ir dokumentų analizės metodas, anketinės apklausos metodas (kiekybinis tyrimas), statistinės duomenų analizės metodas.

Rezultatai ir (arba) išvados. Tyrimas atskleidė, kad Kauno miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigos tik iš dalies yra pasirengusios ugdyti vaikus turinčius, specialiųjų poreikių ar įvairių negalių, kai vertinamas įstaigų fizinės aplinkos pritaikymo aspektas. Kiek daugiau nei pusė ikimokyklinio ugdymo įstaigų tik dalinai pritaikiusios fizinę aplinką regėjimo negalią turintiems vaikams, o judėjimo negalią turintiems vaikams tinkamas sąlygas sudariusios tik trečdalis ikimokyklinio ugdymo įstaigų. Tyrimu nustatyta, kad per paskutinius penkerius metus (2016-2021 m.) modernizuota šeštadalis tyrime dalyvavusių ugdymo įstaigų, tačiau beveik nėra galimybių į ugdymo įstaigą patekti savarankiškai su neįgaliojo vežimėliu, laisvai judėti per skirtingus pastato aukštus.

Atlikus tyrimo duomenų lyginamąją analizę paaiškėjo, kad mokyklos yra geriau pritaikiusios fizinę aplinką tiek regos, tiek judėjimo negalią turintiems asmenims, lyginant su lopšelių-darželių fizinės aplinkos pritaikymu. Mokyklose, organizuojančiose ikimokyklinį ugdymą, taip pat teikiamas platesnis švietimo pagalbos paslaugų spektras nei lopšeliuose-darželiuose. Pagrindinės kliūtys, apsunkinančios įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą Kauno ikimokyklinėse įstaigose, yra: 1) aplinkos pritaikymas judėjimo negalią turintiems; 2) trūksta mokytojo padėjėjo etatų, o tai apsunkina pedagogo darbą organizuojant bendrai visų vaikų ugdymą; 3) pagalbos mokiniui specialistų trūkumas – beveik trečdalis tyrime dalyvavusių įstaigų vadovų išsakė specialiojo pedagogo, psichologo, kineziterapeuto ir ergo terapeuto poreikį, tačiau šiuo metu pareigybes ugdymo įstaigose reglamentuojančiame teisės akte ergo terapeuto ar kineziterapeuto pareigybė Kauno mieste švietimo įstaigoms išvis nėra numatyta.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Atliktas Kauno miesto ikimokyklinių įstaigų fizinės aplinkos pritaikymo tyrimas atskleidė esamą situaciją įstaigose analizuojant pasirengimą įtraukčiai, kai siekiama į bendrojo ugdymo įstaigas priimti vaikus, turinčius įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių, taip pat judėjimo ar regos negalią. Tyrimo duomenimis pasinaudoti galės švietimo įstaigų vadovai, planuodami atnaujinti ar pritaikyti esamą pastatų infrastruktūrą ir siekdami sudaryti tinkamas sąlygas įvairias negalias turintiems ugdytiniams.